

28. APRIL 2025

SAGSØGERNES FÆLLES PROCESSKRIFT

I sagerne ved Østre Landsrets 14 afd.

BS-20446/2018 Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage
J.nr. 318805 (Advokat Claus Holberg og advokat Anders Julius Tengvad)

B-472-2018 Søren Spangsberg Ahlers
J.nr. 61490-101 (Advokat Tom Kári Kristjánsson)

BS-35299/2018 Georg Mønniche Pedersen
J.nr. 300155 (Advokat Christian Bachmann)

mod

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
(Advokat Bodil Søes Petersen)

- 0 -

1	EU-domstolens dom af 19. december 2024	2
2	Afgiftspligtige transaktioner og anvendelsesområdet for momsfritagelser	4
2.1	Afgrænsningen af de afgiftspligtige transaktioner.....	4
2.2	Ydelser, der skal fritages fra afgift.....	5
2.3	EU-Domstolens praksis.....	7

3	Den danske momslovs forhold til licensen	8
3.1	Den første momslov fra 1967	9
3.2	Implementeringen af 6. momsdirektiv i dansk ret.....	11
3.3	Momsfritagelserne i den danske momslov	13
3.4	Afskaffelse af medielicensen	14
3.5	Licensbekendtgørelsen	16
4	Forældelse	16

- 0 -

1 EU-DOMSTOLENS DOM AF 19. DECEMBER 2024

EU-Domstolen har ved dom af 19. december 2024 i forelæggelsen i nærværende sag, Domstolens sag C-573/22, besvaret de tre spørgsmål, der blev forelagt af Østre Landsret.

I dommen fastslår Domstolen, at momssystemdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c, og artikel 370 sammenholdt med del A, nr. 2, i bilag X til direktivet skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for, at den danske medielicens kan pålægges moms, selv om licensen ikke udgør et vederlag for levering af en ydelse.

EU-Domstolen har således givet Skatteministeriet medhold i, at standstill-bestemmelsen i artikel 370 giver Danmark mulighed for at opretholde den ordning med moms på licensen, som man havde forud for 1. januar 1978. Det gælder, selv om der ikke er tale om en transaktion inden for momssystemets anvendelsesområde, jf. svaret på det forelagte spørgsmål 1. Det gælder også, selv om der efterfølgende er foretaget visse ændringer i licensordningen, jf. svarene på spørgsmål 2 og 3.

At Skatteministeriet har fået medhold i, at artikel 370 giver Danmark mulighed for at opretholde den særlige ordning med moms på licensen, er dog ikke i sig selv nok til, at der kan lægges moms på medielicensen. Dette kræver, at muligheden er udnyttet med en intern dansk lovhjemmel hertil, jf. sagsøgernes anbringender herom i stævningerne og replikkerne.

- 0 -

Skatteministeriet har i svarskrifterne gjort gældende, at den interne hjemmel til at opkræve moms af licensen findes i momslovens § 4, stk. 1, sammenholdt med § 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt.

Bestemmelsen i § 4, stk. 1, er momssystemets grundlæggende regel om, at genstanden for moms er *levering af varer og ydelser mod vederlag*. Det ligger fast og er uomtvistet, at licensen ikke er vederlag for leverede varer eller ydelser, men er en afgift på besiddelse af et licenspligtigt apparat.

Bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6, 1. pkt., er en momsfristagelse af transaktioner vedrørende "*Kulturelle aktiviteter, herunder biblioteker, museer, zoologiske haver og lign., samt levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil*". Momsfristagelse af en transaktion forudsætter, at transaktionen som udgangspunkt er momspligtig i henhold

til § 4, da der ellers ikke er nogen momspligt at fritage for, jf. sag C-11/15, Český rozhlas. Det ligger således tilsvarende fast, at licensen ikke er omfattet af momsfrigtagelsen.

§ 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., er en undtagelse til momsfrigtagelsen i 1. pkt., hvorefter "*Fritagelsen omfatter dog ikke radio- og fjernsynsudsendelser, biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign.*" En undtagelse til en fritagelse finder kun anvendelse på transaktioner, der som udgangspunkt er omfattede af fritagelsen.

Sagsøgerne gør gældende, at der ikke i momsloven § 4, stk. 1, jf. § 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., er hjemmel til at lægge moms på licensen. Licensen er ikke omfattet (i) af reglerne om momspligt, jf. § 4, (ii) af reglerne om momsfrigtagelse, jf. § 13, stk. 1, nr. 6, 1. pkt., eller (iii) af reglerne om undtagelse fra momsfrigtagelsen, jf. § 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt.

For det første gøres det gældende, at momslovens § 4, stk. 1, afgrænser de momspligtige ydelser på samme måde som momssystemdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c. Direktivet indeholder en standstill-bestemmelse i artikel 370, der, med EU-Domstolens dom i nærværende sag, for licensens vedkommende giver mulighed for at lægge moms på noget, der ellers ikke er momspligtigt efter artikel 2, men denne mulighed er ikke implementeret i momsloven eller andre steder i dansk lovgivning.

Momsloven indeholder ingen regler, der hjemler, at en skat (licensen) som sådan og i sig selv gøres til genstand for beskatning (med moms). En skat kan efter omstændighederne indgå i det beløb (momsgrundlaget, dvs. vederlaget), hvoraf momsen af *en leverance af varer eller ydelser* beregnes, jf. momslovens § 27, stk. 2, nr. 1, men momsloven giver, fornuftigvis, ikke mulighed for rent ud at beskatte en skat.

Begrebet "levering mod vederlag" har således samme betydning og indhold efter begge bestemmelser i direktivet henholdsvis loven. Systematikken i momsloven og momssystemdirektivet, herunder sammenhængen mellem lovens § 4, stk. 1/direktivets artikel 2, stk. 1, og lovens § 13, stk. 1/direktivets artikel 132, er desuden den samme. Sådan har det i hvert fald været siden 1994, hvor momsloven blev endelig tilpasset direktivet.

For det andet gøres det gældende, at den danske momslov siden indførslen i 1967 har afgrænset den afgiftspligtige omsætning ud fra en betingelse om en direkte sammenhæng mellem levering af en vare eller ydelse og en modydelse i form af betaling herfor. Momsen på licensen har derfor altid haft som forudsætning, at licensen udgjorde et vederlag for levering af ydelser fra DR. Denne forudsætning er imidlertid ikke - og har aldrig været - opfyldt.

For det tredje gøres det gældende, at hvis denne forudsætning - om at licensen skal udgøre et vederlag for levering af ydelser fra DR - måtte have været opfyldt i 1967, så var forudsætningen, på grund af de mange ændringer i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, i hvert fald ikke længere opfyldt i 2007. Skatteministeriet har under sagen anerkendt, at medielicensen anno 2007 ikke udgør et vederlag for levering af ydelser fra DR, og landsretten kan derfor ved bedømmelsen af sagen lægge til dette til grund som uomtvistet.

Nærværende processkrift indeholder en opsummering af de faktiske og retlige forhold, som efter sagsøgernes opfattelse er relevante for bedømmelsen af spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger den fornødne interne danske lovhjemmel til at lægge moms på licensen.

Afsnit 2 er en gennemgang af, hvordan de afgiftspligtige transaktioner og anvendelsesområdet for momsfritagelserne afgrænses, herunder af EU-Domstolens praksis på området.

Afsnit 3 redegør nærmere for momslovens regler om momspligt og momsfritagelser i relation til radio- og fjernsynsudsendelser henholdsvis licensen samt for, at direktivgrundlaget er implementeret, uden at der i momsloven findes en hjemmel til at opkræve moms af noget, der ikke udgør levering af varer og ydelser mod vederlag.

2 AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER OG ANVENDELSESOMRÅDET FOR MOMSFRITAGELSER

Med Rådets 6. momsdirektiv af 17. maj 1977 blev der for første gang indført en større harmonisering af den fælles momsordning i det, der dengang var EF. I 2006 blev 6. momsdirektiv afløst af Rådets direktiv af 28. november 2006, som benævnes momssystemdirektivet. Momssystemdirektivet er i det væsentligste en konsolidering af tidligere momsdirektiver og ændringer til disse.

6. momsdirektivs afgrænsning af de afgiftspligtige transaktioner og systematikken i forhold til fritagelsesbestemmelserne blev videreført uændret i momssystemdirektivet.

2.1 Afgrænsningen af de afgiftspligtige transaktioner

I momsdirektiverne og i den danske momslov afgrænses de afgiftspligtige transaktioner (leverancer) således:

6. MOMSDIREKTIV ¹⁾	MOMSSYSTEMDIREKTIVET ¹⁾²⁾	MOMSLOVEN
<p>"AFSNIT II ANVENDELSESOMRÅDE</p> <p><i>Artikel 2</i></p> <p>Merværdiafgift pålægges:</p> <p>1) <u>levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages</u> i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.</p> <p>2) " (Understreget her)</p>	<p>"Afsnit I GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE</p> <p><i>Artikel 2</i></p> <p>1. Følgende transaktioner er momspligtige:</p> <p>a) <u>levering af varer, som mod vederlag foretages</u> på en medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab</p> <p>b) ...</p> <p>c) <u>levering af ydelser, som mod vederlag foretages</u> på en medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab</p> <p>d) ...</p> <p>2.-3. " (Understreget her)</p>	<p>"Kapitel 3 <i>Afgiftspligtige transaktioner</i></p> <p><i>Leverancer</i></p> <p>§ 4. Der betales afgift af <u>varer og ydelser, der leveres mod vederlag</u> her i landet. Ved levering af en vare forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode. Levering af en ydelse omfatter enhver anden levering.</p> <p>..." (Understreget her)</p>

¹⁾ De direktivbestemmelser, der er udeladt i citaterne, angår transaktioner i form af erhvervelse og indførelse af varer fra andre EU-lande henholdsvis tredjelande. Disse transaktionstyper er momspligtige af hensyn til at sikre imod konkurrenceforvridning over for leverancetransaktionerne, og de er ikke relevante for nærværende sag.

²⁾ Af Kommissionens forslag til momssystemdirektivet (KOM (2004) 246 endelig) fremgår, at direktivets artikel 2, stk. 1, litra a og c, viderefører sjette direktivs artikel 2, nr. 1, uden indholdsmæssige ændringer.

Som det fremgår, anvender momsloven ligesom direktivgrundlaget begrebet "levering af varer og ydelser mod vederlag" til at afgrænse de momspligtige transaktioner. Afgrænsningen beror på, at moms er en omsætningsafgift, og genstanden for moms er derfor ikke varer og ydelser i sig selv og heller ikke betalte beløb; genstanden for moms er *omsætning* af varer og ydelser, altså levering af varer og ydelser mod vederlag.

2.2 Ydelser, der skal fritages fra afgift

I momsdirektiverne findes en række momsfritagelser i form af "*Fritagelser til fordel for visse former for virksomhed af almen interesse*", dvs. fritagelser med det formål at reducere momsbelastningen. (Direktiverne indeholder endvidere et antal "*Andre fritagelser*" henholdsvis "*Fritagelse i forbindelse med andre aktiviteter*", hvis formål ikke er at reducere momsbelastningen, idet disse fritagelser i stedet er begrundet bl.a. i, at afgiftsgrundlaget (vederlaget) ikke lader sig fastsætte.)

Momsfritagelserne er implementeret i momsloven med en væsentlig undtagelse:

6. MOMSDIREKTIV	MOMSSYSTEMDIREKTIVET ¹⁾	MOMSLOVEN
<p>"AFSNIT X AFGIFTSFRITAGELSER</p> <p><i>Artikel 13</i> Afgiftsfritagelser i indlandet</p> <p>A. Fritagelser til fordel for visse former for virksomhed af almen interesse</p> <p>1. Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne: ... n) <u>visse kulturelle tjenesteydelser og levering af goder i nær tilknytning hertil</u>, der præsteres af offentligretlige organer eller af andre kulturelle organer, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat; ... q) <u>virksomhed udøvet af sådanne offentlige radio- og fjernsynsorganer, som ikke</u></p>	<p>"AFSNIT IX AFGIFTSFRITAGELSER</p> <p><i>KAPITEL 2</i> Fritagelse i forbindelse med visse former for virksomhed af almen interesse</p> <p><i>Artikel 132</i></p> <p>1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner: ... n) levering af <u>visse kulturelle ydelser og varer med nær tilknytning hertil</u>, der præsteres af offentligretlige organer eller af andre kulturelle organer, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat ... q) <u>offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed</u>. (Understreget her)</p>	<p>"Kapitel 3 <i>Afgiftspligtige transaktioner</i></p> <p><i>Fritagelser</i></p> <p>§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift: ... 6) <u>Kulturelle aktiviteter</u>, herunder biblioteker, museer, zoologiske haver og lign., samt <u>levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil</u>. <u>Fritagelsen omfatter dog ikke radio- og fjernsynsudsendelser</u>, biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign." (Understreget her)</p>

har kommerciel karakter." (Understreget her)		
--	--	--

¹⁾ Af Kommissionens forslag til momssystemdirektivet (KOM (2004) 246 endelig) fremgår, at direktivets artikel 132, stk. 1, litra n og q, viderefører 6. momsdirektivs artikel 13, punkt A, stk. 1, litra n og q, uden indholdsmæssige ændringer.

Det ses, at offentlig ikke-kommerciel radio- og fjernsynsvirksomhed ifølge *direktiverne skal* fritages for moms, mens det i *momsloven* omvendt er fastsat, at radio- og fjernsynsudsendelser, uanset hvem der leverer dem, ikke er omfattede af momsfrigtagelsen.

Forskellen skyldes den særlige standstill-bestemmelse i 6. momsdirektivs artikel 28, stk. 3, litra a, jf. bilag E, nr. 7, nu momssystemdirektivets artikel 370, jf. bilag X, del A, nr. 2, som nærværende sag omhandler:

6. MOMSDIREKTIV	MOMSSYSTEMDIREKTIVET
"AFSNIT XVI OVERGANGSBESTEMMELSER	AFSNIT XIII UNDTAGELSER
<i>Artikel 28</i>	...
...	<i>Artikel 370</i>
3. I den i stk. 4 omhandlede overgangsperiode <u>kan medlemsstaterne:</u>	<u>De medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 lagde afgift på de transaktioner, som er anført i bilag X, del A, kan fortsætte med at gøre det.</u>
a) <u>fortsat lade de transaktioner være afgiftspligtige, som er fritaget i henhold til artikel 13 eller 15, og som er anført i bilag E;</u>	...
...	<i>BILAG X</i>
<i>BILAG E</i>	LISTE OVER TRANSAKTIONER, DER ER OMFATTET AF UNDTAGELSER OMHANDLET I ARTIKEL 370 OG 371 OG ARTIKEL 375-390
LISTE OVER TRANSAKTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 28, STK. 3, LITRA a)	DEL A
...	Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at lægge afgift på
7. <u>Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q)</u>	...
..." (Understreget her)	2) <u>Offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed</u>
	..." (Understreget her)

Efter sin ordlyd giver standstill-bestemmelsen således mulighed for ikke at momsfritage de transaktioner, der ellers skal momsfrigtages efter 6. momsdirektivs artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q, nu momssystemdirektivets artikel 132, stk. 1, litra q.

Momsfrigtagelser, og undtagelser fra momsfrigtagelser, forudsætter, at der en momspligt at fritage for, jf. straks nedenfor i afsnit 2.3. Denne forudsætning er ikke til stede for licensens vedkommende. Der er også enighed mellem parterne om, at licensen ikke udgør vederlaget for leverede ydelser (levering mod vederlag).

Derudover har EU-Domstolen med sin dom i nærværende sag som nævnt fastslået, at Danmark med standstill-bestemmelsen endvidere har fornødent EU-retligt grundlag for at kunne lægge moms på licensen, selv om licensen

ikke er vederlag for ydelser og dermed ikke er udtryk for en transaktion omfattet af momssystemets anvendelsesområde.

Men - som det ses af momslovens § 4, stk. 1, og af lovens implementering af momsfritagelserne, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 6 - standstill-bestemmelsen er ikke implementeret som en hjemmel til at lægge moms på noget, der ikke udgør levering af ydelser mod vederlag. Standstill-bestemmelsen er implementeret ud fra dens ordlyd i 6. moms-direktiv, nemlig som en mulighed for ikke at fritage transaktioner fra momspligt, der ellers skal fritages.

2.3 EU-Domstolens praksis

Sag C-11/15, Český rozhlas, om den tjekkiske licens, handlede om, at den offentlige radiovirksomhed Český rozhlas ønskede en forhøjelse af sit momsfradrag baseret på, at licensen ikke var vederlag for leverede ydelser. Licensen var oprindeligt blevet behandlet som vederlag for momsfrtagne ydelser. Der var således ikke tvivl om, at licensen var momsfri, men det havde betydning for fradragsretten, om den var momsfri, *enten* fordi den var vederlag for en ydelse, der som udgangspunkt var momspligtig, men var fritaget for momspligten, *eller* fordi den ikke udgjorde vederlag for en ydelse og dermed faldt helt uden for momssystemets anvendelsesområde, jf. præmis 12. EU-Domstolen udtalte følgende:

"19. Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om sjettes direktivs artikel 2, nr. 1), skal fortolkes således, at offentlig radiovirksomhed som den i hovedsagen omhandlede, der finansieres af en obligatorisk lovpligtig licensafgift, som betales af personer, der ejer eller er i besiddelse af en radiomodtager, og udøves af et ved lov oprettet radioselskab, udgør levering af tjenesteydelser, som »foretages mod vederlag«, som omhandlet i denne bestemmelse, men er fritaget for moms i henhold til direktivets artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q), eller således, at en sådan virksomhed ikke udgør en afgiftspligtig transaktion, som er omfattet af direktivets anvendelsesområde.

...

31. Det samme [at den tjekkiske regerings argument ikke kan rejse tvivl om, at licensen ikke var udtryk for levering af ydelser mod vederlag] gælder for den tjekkiske regerings argument, hvorefter fritagelsen i sjettes direktivs artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q), kun giver mening, såfremt offentlig radiovirksomhed som den i hovedsagen omhandlede anses for at være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.

32. Herom er det tilstrækkeligt at bemærke, dels at selv om denne bestemmelse fastsætter en fritagelse for »virksomhed udøvet af sådanne offentlige radio- og fjernsynsorganer, som ikke har kommerciel karakter«, finder bestemmelsen imidlertid kun anvendelse på den betingelse, at denne virksomhed er »momspligtig« som omhandlet i sjettes direktivs artikel 2, dels at den ikke kan fortolkes således, at den udvider direktivets anvendelsesområde, således som dette er defineret i denne artikel 2." (Understreget her, kantet parentes tilføjet)

Domstolen konkluderede således, at genstand for en momsfrigivelse *kun* kan være transaktioner i form af levering af varer og ydelser mod vederlag, der er omfattede af den momspligt, som fritagelsen fritager for.

Da den tjekkiske licens ikke var vederlag for ydelser, var den således momsfri, fordi den faldt uden for momssystemet. Det var derimod ikke, fordi den indgik i en transaktion, der var omfattet af momsfrigtagelsen af offentlig ikke-kommerciel radio- og fjernsynsvirksomhed.

I EU-Domstolens dom i nærværende sag henviser Domstolen til sag C-249/22, GIS, der angik den østrigske fjernsynslicens og en standstill-bestemmelse for Østrig i momssystemdirektivets artikel 378, der tilsvarende standstill-bestemmelsen for Danmark m.fl. i artikel 370. I GIS-sagen henviser Domstolen til Český rozhlas:

"35. Selv om momsdirektivets artikel 132, stk. 1, litra q), fastsætter en fritagelse for »offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed«, finder bestemmelsen imidlertid kun anvendelse på den betingelse, at denne virksomhed er »momspligtig« som omhandlet i direktivets artikel 2, stk. 1, og den kan ikke fortolkes således, at den udvider direktivets anvendelsesområde, således som dette er fastlagt i direktivets artikel 2 (jf. i denne retning dom af 22.6.2016, Český rozhlas, C-11/15, EU:C:2016:470, præmis 32)."

Domstolen udtaler således, at den østrigske licens - på tilsvarende vis som den tjekkiske licens - ikke udgør vederlag for ydelser og derfor ikke er omfattet af reglerne om momspligt og dermed heller ikke er omfattet af momsfrigtagelsen.

Østrig havde dog *i medfør af standstill-bestemmelsen* fornødent EU-retligt grundlag for at lægge moms på licensen. Det er dette, som Domstolen i sin dom i nærværende sag (C-573/22), præmis 26-29, henviser til i relation til besvarelsen af det forelagte spørgsmål 1 fra Østre Landsret.

Pointen er, at det er fastslået utvetydigt af EU-Domstolen i både sag C-11/15, Český rozhlas, og sag C-249/22, GIS, at momsfrigtagelsen vedrørende offentlig ikke-kommerciel radio- og fjernsynsvirksomhed *kun* finder anvendelse på transaktioner i form af levering af varer og ydelser mod vederlag, der som sådanne er omfattede af reglerne om momspligt.

Allerede af den grund er det klart, at momsfrigtagelsesbestemmelsen i den danske momslovs § 13, stk. 1, nr. 6, ikke kan udgøre grundlag for lægge moms på den danske licens.

3 DEN DANSKE MOMSLOVS FORHOLD TIL LICENSEN

Som anført er der mellem parterne enighed om, at de almindelige regler om momspligt ikke hjemler adgang til at lægge moms på medielicensen, da de almindelige regler kun finder anvendelse på transaktioner i form af levering af varer og ydelser mod vederlag. Der er som nævnt enighed mellem parterne om, at licensen ikke er vederlag for ydelser.

En hjemmel til at pålægge medielicensen moms forudsætter derfor, at der i intern dansk ret (i momsloven eller andet sted) er sket en fravigelse af den almindelige momsordning, og at Danmark har implementeret den mulighed, som standstill-bestemmelsen i momssystemdirektivets artikel 370 i det konkrete tilfælde giver for at lægge moms på et forhold, der ikke er en transaktion, og som derfor ikke involverer levering af varer og ydelser mod vederlag.

Sagsøgerne gør som nævnt gældende, at denne mulighed, som standstill-bestemmelsen i artikel 370 giver Danmark, imidlertid ikke er implementeret i momsloven eller andre steder i dansk lovgivning. En fravigelse af moms-systemets grundlæggende ordning for momspligt er ikke og kan ikke være implementeret i en undtagelse til en momsfritagelse, sådan som Skatteministeriet ellers hævder.

I det følgende redegøres nærmere for momsloven § 4, stk. 1, og § 13, stk. 1, nr. 6, og sammenhængen med momsens på licensen.

3.1 Den første momslov fra 1967

Den første danske momslov trådte i kraft 3. juli 1967, jf. lov nr. 102 af 31. marts 1967 om almindelig omsætningsafgift. Som omsætningsafgift har moms som sin genstand altid haft levering af varer og ydelser mod vederlag:

§ 1. Efter denne lovs bestemmelser skal der svares en afgift til statskassen i alle led af den erhvervsmæssige omsætning af varer og ydelser samt ved indførsel af varer fra udlandet.

§ 2. Afgiftspligten omfatter alle nye og brugte varer. Gas, vand, elektricitet, varme o. lign. anses som varer.

Stk. 2. Afgiftspligten omfatter endvidere følgende ydelser:

...

m. Radio- og fjernsynsudsendelser.

§ 7. Ved afsætning af varer og afgiftspligtige ydelser er den afgiftspligtige værdi vederlaget, heri ikke indbefattet afgiften efter denne lov.

Stk. 2-3. ...

§ 11. De registrerede virksomheders afgiftspligtige omsætning omfatter leverancer mod betaling samt de af virksomheden fremstillede eller forhandlede varer og afgiftspligtige ydelser, som tages i anvendelse af virksomhedens indehaver. Den afgiftspligtige omsætning omfatter endvidere varer og afgiftspligtige ydelser, der tages i anvendelse til formål, som ikke vedrører virksomhedens omsætning af varer og afgiftspligtige ydelser, eller til formål som nævnt i § 16, stk. 3.

Stk. 2-3. " (Understreget her)

Efter 1967-momsloven var således som udgangspunkt alle varer omfattede af afgiftspligten, mens kun de specifikt nævnte ydelser var omfattede, hvoriblandt var "Radio- og fjernsynsudsendelser", jf. § 2, stk. 2, litra m. Begrebet levering mod vederlag ses i § 11, stk. 1, hvorefter afgiftspligten omfatter "leverancer mod betaling", og i § 7, stk. 1, hvorefter momsgrundlaget er "vederlaget".

Licensen var, som nævnt, hverken dengang eller senere et vederlag for ydelser, men en afgift på besiddelse eller opstilling af et licenspligtigt apparat.

Dette rejser spørgsmålet om, på hvilket grundlag licensen blev pålagt moms efter 1967-momsloven.

I bemærkningerne til 1967-momslovens § 2, stk. 2, litra m, er anført, jf. lovforslag fremsat den 7. december 1966:

"Almindelige bemærkninger.

...

Lovforslaget bygger på den "Redegørelse vedrørende Merværdiafgift", som finansministeriet afgav i december 1964. Det svarer i det væsentlige til den skitse til de centrale lovbestemmelser for en merværdiafgift, som er optaget i den nævnte redegørelse.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser., Til § 2.

...

I paragraffens stk. 2 er nærmere angivet, hvilke ydelser der foreslås omfattet af afgiftspligten.

...

I punkt l er det foreslået, at forlystelser, herunder teaterforestillinger, biografforestillinger, koncerter, varietéforestillinger og offentlige baller, inddrages under afgiftspligten. Punkt m indeholder et tilsvarende forslag for så vidt angår radio- og fjernsynsudsendelser.

Forslagene i punkt i til m bidrager til en ligelig beskatning af hele forbruget." (Understreget her)

Den nævnte "Redegørelse vedrørende Merværdiafgift" fra Finansministeriet 1964 anfører kortfattet på side 128:

"Under punkt l er radio- og fjernsynsudsendelser medtaget under afgiftspligten. Dette indebærer, at der skal svares afgift af radio- og fjernsynslicensen." (Understreget her)

Som det ses, foretager Finansministeriets redegørelse en kobling direkte fra momspligt af "*radio- og fjernsynsudsendelser*" (som var og er en ydelse, der er afgiftspligtig, hvis ydelsen leveres mod vederlag) og til, at licensen (som er en betaling af en skattemæssig afgift) skal pålægges moms. Videre ses det, at lovbemærkningerne henviser til redegørelsen, men uden selv at foretage koblingen fra momspligt af ydelsen "*radio- og fjernsynsudsendelser*" og til, at betaling af licens skal pålægges moms.

Redegørelsen indeholder ingen bemærkninger om, på hvilket grundlag radio- og fjernsynsudsendelser omfattet af loven - dvs. radio- og fjernsynsudsendelser som en ydelse, der *leveres mod betaling*, jf. lovens § 11, stk. 1, og hvor der er et *vederlag* for ydelsen, der kan udgøre et afgiftsgrundlag, jf. § 7, stk. 1 - skulle kunne medføre, at der lægges moms på licensen.

Der var således i 1967-momsloven ingen hjemmel til at lægge moms på licensen.

Det beror på, at licensen altid har været en ren apparatafgift, der blev opkrævet på grundlag af en lov (radio- og fjernsynsloven) og ikke på grundlag af en aftale mellem DR og den enkelte husstand. Desuden har licensordningen altid været udformet således, at husstanden, som var i besiddelse af et afgiftspligtigt modtagerapparat, havde pligt til at betale licens til DR, uafhængigt af om husstanden havde adgang til at modtage DR, f.eks. fordi der ikke var de nødvendige modtagerforhold, herunder fordi husstanden var beliggende i et område, hvor der var et "hul" i dækningen. Husstanden havde ikke mulighed for at fravælge betalingen, hvis modtagerapparatet udelukkende var erhvervet med andet formål end at modtage radio- og tv-kanaler fra DR og de facto kun blev anvendt hertil.

De mange ændringer, der sidenhen er foretaget i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, herunder (i) ophævelsen af DR's monopol samt adgangen til at nedtage og videresprede tv-signaler i perioden 1985-1987, (ii) ændringen af

licensmidlernes anvendelse til andre medie- eller filmrelaterede formål i årene 1996 og 2010 samt (iii) indførelsen af medielicensen i 2006, har yderligere ophævet den sammenhæng mellem den udførte tjenesteydelse og den modtagne modværdi, som er en forudsætning for det momsmæssige hjemmelsgrundlag. Selv hvis det antages, at der i 1967-momsloven måtte have været hjemmel til at lægge moms på licensen, så kan dette hjemmelsgrundlag ikke udstrækkes til at omfatte medielicensen anno 2007. Som anført har Skatteministeriet anerkendt, at medielicensen anno 2007 ikke udgør et vederlag for levering af ydelser fra DR.

3.2 Implementeringen af 6. momsdirektiv i dansk ret

På tidspunktet for 1967-momsloven var 1. og 2. momsdirektiv fra april 1967 vedtaget. Danmark blev medlem af EF i 1973, og med 6. momsdirektiv fra 1977 skete en større harmonisering af EU-momssystemet. 6. momsdirektiv blev implementeret i dansk ret ad flere omgange.

Den første implementering skete i 1978 ved lov nr. 204 af 10. maj 1978 om ændring af 1967-momsloven med undertitlen "Ændringer som følge af EFs 6. momsdirektiv".

Med ændringsloven blev udgangspunktet om, at ydelser var momsfri, medmindre de var nævnt som momspligtige, ændret til et omvendt udgangspunkt om, at ydelser ligesom varer er momspligtige, medmindre de er momsfrigitte:

"§ 2. Afgiftspligten omfatter alle nye og brugte varer. Gas, vand, elektricitet, varme o. lign. anses som varer.

Stk. 2. Afgiftspligten omfatter endvidere alle ydelser, bortset fra de i stk. 3 nævnte.

Stk. 3. Følgende ydelser er undtaget fra afgiftspligten:

...

d. Kulturelle aktiviteter, herunder biblioteker, museer, zoologiske haver o. lign. Afgiftspligtige er dog radio- og fjernsynsudsendelser, teater- og biografforestillinger, koncerter o. lign." (Understreget her)

Forarbejderne, jf. § 1, nr. 1, i lovforslag fremsat den 17. november 1977 og bemærkninger hertil:

"Ifølge punkt d er kulturelle aktiviteter fritaget for afgift med undtagelse af radio- og fjernsynsudsendelser, teater- og biografforestillinger, koncerter o. lign. Dette er i overensstemmelse med de regler, der hidtil har været gældende for området." (Understreget her)

De grundlæggende regler om momsens genstand i form af levering af varer og ydelser mod vederlag, hvor momsgrundlaget er vederlaget, blev ikke ændret.

I 1994 blev der foretaget en opfølgende implementering af sjette momsdirektiv. Det skete ved lov nr. 375 af 18. maj 1994 om merværdiavgift, som er momslovens nugældende hovedlov.

Af de almindelige bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 124 af 8. december 1993) fremgik det, at et væsentligt formål var at tilpasse momsloven til EF's sjette momsdirektiv. Årsagen var, at den hidtidige implementering ikke var gennemført helt korrekt. Således var anført følgende:

"EF's 6. momsdirektiv blev i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked den 1. januar 1993 ændret på en række væsentlige punkter. Merværdiafgiftsloven blev ændret i overensstemmelse hermed ved lov nr. 363 af 14. maj 1992 om ændring af merværdiafgiftsloven (Momsloven). I forbindelse med denne lovændring blev det imidlertid klart, at der var behov for at revurdere den hidtidige gennemførelse af momsdirektiverne. Der er således en betydelig afstand mellem lovens og direktivernes systematik og terminologi.

Formålet med den foreslåede lovrevision er helt overvejende at foretage en mere sammenhængende tilpasning af loven til EF-reglerne på momsområdet."

Med 1994-momsloven fik lovens § 4, stk. 1, sin nuværende formulering:

"§ 4. Der betales afgift af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet. ..."

Af bemærkningerne fremgår følgende om § 4, jf. lovforslag nr. L 124 af 8. december 1993:

"Bestemmelsen indebærer en præcisering af de gældende regler i lovens § 2, stk. 1 og 2, samt § 11, stk. 1, litra a, men ændrer i øvrigt ikke den gældende retstilstand på området." (Understreget her)

For så vidt angår momsfratagelserne i den tidligere § 2, stk. 3, blev disse omformuleret og videreført med 1994-momslovens § 13, hvor § 13, stk. 1, nr. 6, som nævnt lyder:

"§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

...

6) Kulturelle aktiviteter, herunder biblioteker, museer, zoologiske haver og lign., samt levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil. Fritagelsen omfatter dog ikke radio- og fjernsynsudsendelser, biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign." (Understreget her)

Lovbemærkningerne anfører herom:

"Til nr. 6

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 2, stk. 3, litra d.

Fritagelsen for kulturelle aktiviteter omfatter også salg af varer, som sker i nær tilknytning til de afgiftsfritagne aktiviteter. Biblioteker og museer m.fl. er således fritaget for at betale afgift af deres afsætning af kataloger, fotokopier m.v., hvis salgsprisen ikke overstiger omkostningerne ved fremstillingen. Denne præcisering er hidtil fremgået af bekendtgørelse nr. 644 af 20. oktober 1988 om fritagelse for at betale afgift efter merværdiafgiftsloven, der bortfalder med lovrevisionen." (Understreget her)

Der blev hverken med 1978-lovændringen eller 1994-momsloven foretaget ændringer af hjemmelsgrundlaget. Der blev i særdeleshed ikke foretaget en ændring af det manglende hjemmelsgrundlag til at lægge moms på licensen.

Tværtimod fremgik det af lovbemærkningerne til 1994-loven, at formålet var at tilpasse den danske momslov til direktivets systematik og terminologi.

Reglen om momspligt af "radio- og fjernsynsudsendelser" blev ændret fra en bestemmelse om momspligt, jf. 1967-lovens § 2, stk. 2, litra m, til en bestemmelse om undtagelse fra en momsfristagelse, jf. 1978-ændringslovens affattelse af § 2, stk. 3, litra d, og 1994-lovens § 13, stk. 1, nr. 6. Dette var blot en rent lovteknisk ændring, der var en konsekvens af, at lovens udgangspunkt for ydelser i 1978 skiftede fra ikke-momspligt til momspligt. Hverken 1978-lovændringen eller 1994-hovedloven ændrer ved, at momspligten af radio- og fjernsynsudsendelser er betinget af, at udsendelserne leveres mod vederlag.

1978-lovændringen og 1994-hovedloven ændrer heller ikke ved, at licensen jo slet ikke er vare eller ydelse, der overhovedet kan være genstand for momspligt eller momsfristagelse eller undtagelse fra momsfristagelse efter momslovens §§ 4 og 13. Licensen er en *betaling* af en afgift. En betaling er ikke genstand for momspligt, men kan være det beløb, hvoraf momsbeløbet beregnes, hvis betalingen er vederlag for det, der er genstand for moms, nemlig levering af varer og ydelser mod vederlag. Det ville kræve nye og særlige regler om både momspligt, momsgrundlag, fakturering m.m. at hjemle, at en betaling som sådan gøres til genstand for moms.

Desuden bemærkes, at EU-Domstolen har fastslået, at licensmidlerne udgør statsstøtte til de licensfinansierede institutioner, jf. Domstolens domme af 9. november 2017 i et sagskompleks om offentlig støtte til TV 2 i perioden 1995-2002 (sag C-649/15 P, sag C-656/15 P og sag C-657/15 P). Dette stemmer med, at licensen er, og altid har været, en skattemæssig afgift og ikke et vederlag for ydelser.

3.3 Momsfristagelserne i den danske momslov

Standstill-bestemmelsen i momssystemdirektivets artikel 370 har to spor. Det er imidlertid kun det ene, der er implementeret i dansk ret i momsloven.

Standstill-bestemmelsen giver for det første *mulighed* for ikke at momsfritage de transaktioner vedrørende offentlig ikke-kommerciel radio- og fjernsynsvirksomhed, der er omfattede af momspligten efter direktivets artikel 2, stk. 1, og som ellers efter artikel 132, stk. 1, litra q, skal momsfristages. Dette er implementeret i den danske momslov med lovens § 13, stk. 1, nr. 6, 1. og 2. pkt.

For det andet følger det af sag C-249/22, GIS, og sag C-573/22 (nærværende sag), at standstill-bestemmelsen giver *mulighed* for lægge moms på licensen, selv om licensen ikke er udtryk for en transaktion, der er omfattet af momspligten efter momssystemdirektivets artikel 2 og momslovens § 4. Der er i nærværende sag enighed om, at den danske licensordning har de samme karakteristika som den tjekkiske licensordning omhandlet i sag C-11/15, Český rozhlas, og den østrigske licensordning omhandlet i GIS. Der er således enighed om, at den danske licens på tilsvarende vis ikke udgør vederlag for ydelser.

Den sidstnævnte mulighed er imidlertid ikke implementeret i dansk ret.

Der findes i momsloven ingen bestemmelser i reglerne om momspligt, der omfatter licensen. Som nævnt ligger det fast og er uomtvistet, (i) at licensen er en apparatafgift, og (ii) at licensen ikke er et vederlag for ydelser, hvilket

licensen aldrig har været på noget tidspunkt, jf. bl.a. UfR 1982.256/2 Ø. Licenspligten har således altid og alene været betinget af besiddelse eller opstilling af et licenspligtigt apparat. Pligten til at betale licens har altid været uafhængig af, om man modtager, eller overhovedet kan modtage, de udsendelser, som de licensfinansierede institutioner udsender. Licensen ligner herved afgifter af andre formuegoder, så som ejeravgift af biler og dækningsafgift af ejendomme, hvor afgiften på samme vis ikke er koblet til og ikke er vederlag for, at man modtager nogen ydelser.

Og momspligt er ikke og kan ikke være fastsat i momsfritagelsen i lovens § 13, stk. 1, nr. 6, allerede fordi en momsfrigtagelse (og en undtagelse til en momsfrigtagelse) som nævnt kun finder anvendelse på forhold, der i forvejen er momspligtige. En fritagelsesbestemmelse kan ikke *fastsætte* momspligt, men *forudsætter* momspligt. Dertil kommer, at det i nærværende sag jo ikke er "*radio- og fjernsynsudsendelser*" som nævnt i § 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., der pålægges moms. Det, der pålægges moms, er derimod *licensen*, som netop *ikke* er vederlag for radio- og fjernsynsudsendelser.

Dette illustreres i øvrigt af, at lovens § 13, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., ud over radio- og fjernsynsudsendelser også undtager "*biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign.*" fra momsfrigtagelsen. Det siger sig selv, at der ikke i denne fritagelsesbestemmelse ligger, at biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign., der leveres uden vederlag og dermed ikke er omfattede af lovens § 4, så skulle blive momspligtige efter loven af den grund. Ej heller vil afgifter, der finansierer biograf-, teater- eller koncertområdet, kunne momspålægges.

Det anførte gælder for *alle* momsfrigtagelser, der har undtagelser, hvilket omfatter fritagelserne i momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, litra c, 13, 15 og 21.

Momsfrigtagelsen for sociale ydelser, jf. § 13, stk. 1, nr. 2, undtager "*ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service eller § 90, nr. 1, i barnets lov, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandørvalg i hjemmeplejen, hvor betalingen for ydelser afregnes mellem leverandøren og kommunen*".

Ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service eller § 90, nr. 1, i barnets lov, er naturligvis ikke momspligtige, hvis de leveres uden vederlag og derfor ikke omfattede af lovens § 4. Det betyder heller ikke, at der kan lægges moms på afgifter, som finansierer det sociale område.

Momsfrigtagelsen for fordringer mv., jf. § 13, stk. 1, nr. 11, litra c, undtager "*inddrivelse af fordringer*".

Ydelser, der består i at inddrive fordringer, er naturligvis ikke momspligtige, hvis de sker som levering uden vederlag og derfor ikke er omfattet af lovens § 4. Det betyder heller ikke, at der kan lægges moms på afgifter, der finansierer Gældsstyrelsen. Og så videre.

3.4 **Afskaffelse af medielicensen**

Ved lov nr. 1548 af 18. december 2018 blev medielicensen afskaffet. Der blev i den forbindelse ikke foretaget nogen ændring af momslovens § 13, stk. 1, nr. 6, der fortsat fritager kulturelle aktiviteter, dog ikke radio- og fjernsynsudsendelser m.m. Til gengæld blev der i § 13, stk. 1, nr. 22, indsat en ny momsfrigtagelse vedrørende "*offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed*".

Af bemærkningerne fremgår, jf. § 4, nr. 1, i lovforslag nr. L 36 af 3. oktober 2018, at afskaffelsen af licensen indebærer, at momssystemdirektivets momsfrigtagelse i artikel 132, stk. 1, litra q, skal implementeres. Det skyldes, at muligheden for at anvende standstill-bestemmelsen i artikel 370 bortfalder med afskaffelsen af licensen, da en undtagelsesordning med grundlag i en standstill-bestemmelse ikke kan genindføres, hvis den først er forladt.

Desuden anføres følgende i de almindelige bemærkninger:

"Efter de fælles EU-regler i momsdirektivet (Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem) er offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed generelt fritaget for moms.

Fritagelsen findes i momsdirektivets artikel 132 (1), litra q, og indebærer, at de indtægter af ikke-kommerciel karakter, som radio- og fjernsynsforetagender opkræver til dækning af udgifterne til deres public service virksomhed, er momsfrigtaget. I praksis betyder dette, at licensafgifter er momsfrigtaget. Kommercielle indtægter som f.eks. abonnementsindtægter, reklameindtægter og indtægter fra salg af produktioner er ikke omfattet af direktivets momsfrigtagelse.

...

Da det i nærværende lovforslag foreslås, at der fra den 1. januar 2022 ikke længere vil blive opkrævet licens eller lignende, er det vurderingen, at den foreslåede indsættelse af momsfrigtagelsesbestemmelsen ikke i praksis vil blive anvendt her i landet. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at momsfrigtagelsen vil blive relevant i fremtiden, hvis der igen måtte blive indført en form for licensbetaling til finansiering af offentlig public service radio- og fjernsynsvirksomhed, der anses for at være vederlag for en ydelse i momsmæssig henseende og derfor inden for momslovens anvendelsesområde. En sådan licensbetaling vil automatisk være omfattet af momsfrigtagelsen." (Understreget her)

Og i de specielle bemærkninger til ændringslovens § 4, nr. 1:

"Danmark har udnyttet muligheden for i medfør af stand still-bestemmelsen i momsdirektivets art. 370, og bilag X, del A, nr. 2, at fortsætte med at lægge moms på licensafgifterne, som også var afgiftspligtige her i landet forud for den 1. januar 1978. Momspligten fremgår indirekte af, at momsdirektivets momsfrigtagelse for licensbetaling i artikel 132 (1), litra q, ikke er gennemført i gældende momslov." (Understreget her)

I øvrigt bemærkes for en ordens skyld, at det tillige er nævnt i bemærkningerne til 2018-ændringsloven, at der verserer retssager om lovligheden af den hidtidige momspålæggelse af licensen.

Det er ikke rigtigt, at momsfrigtagelsen i momssystemdirektivets artikel 132, stk. 1, litra q, "*I praksis betyder ..., at licensafgifter er momsfrigtaget*". Lovbemærkningerne henviser selv til sag C-11/15, Český rozhlas, hvori EU-Domstolen udtrykkeligt har fastslået, at momsfrigtagelsen i litra q kun finder anvendelse på den betingelse, at der er tale om levering af varer og ydelser mod vederlag, jf. ovenfor i afsnit 2.3.

Tilsvarende er det heller ikke rigtigt, når det anføres om moms på licensen, at "*Momspligten fremgår indirekte af, at momsdirektivets momsfrigtagelse for licensbetaling i artikel 132 (1), litra q, ikke er gennemført i gældende*

momslov". Det forhold, at en momsfrigatelse ikke er gennemført, indebærer naturligvis ikke, at der så er momspligt af noget, som ikke opfylder betingelserne for momspligt.

Der er da også uoverensstemmelse mellem lovbemærkningernes kommentar om, at "*licensafgifter er momsfrigitet*"; og så samme lovbemærkningers kommentar straks derefter om, at momsfrigatelsen kan blive relevant i fremtiden, "*hvis der igen måtte blive indført en form for licensbetaling til finansiering af offentlig public service radio- og fjernsynsvirksomhed, der anses for at være vederlag for en ydelse*".

Som det er gennemgået i afsnit 3.1, har momsens på licensen siden 1967-momsloven været antaget at have grundlag i reglerne om, at den almindelige momspligt omfatter radio- og fjernsynsudsendelser. Denne antagelse har imidlertid hele tiden været forkert, og ingen har på noget tidspunkt forholdt sig til, dels at momspligten kun omfatter radio- og fjernsynsudsendelser, der leveres mod vederlag, dels at licensen ikke er radio- og fjernsynsudsendelser, men er en skattebetaling, der netop er løsrevet fra nogen levering af radio- og fjernsynsudsendelser.

3.5 Licensbekendtgørelsen

Det forhold, at det af licensbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1580 af 27. december 2014 om medielicens med senere ændringer (senest bekendtgørelse nr. 1609 af 12. november 2020), har fremgået af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at medielicensen udgjorde halvårlige/månedlige beløb inkl. moms, udgør heller ikke en intern dansk hjemmel til at pålægge licensen moms.

Bekendtgørelsen har hjemmel i § 69, stk. 2 og 3, § 69 a, stk. 2 og 3, § 69 b, stk. 4, og § 70 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014.

Det følger af § 69, stk. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at størrelsen af medielicensen fastsættes for et eller flere år ad gangen af kulturministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg. Denne bestemmelse indeholder således ingen hjemmel til at lægge moms på licensen.

Det følger af § 69 a, stk. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at kulturministeren har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om licenspligtens indtræden og ophør, om betalingsfrister og opkrævning samt om gebyrer mv. Heller ikke denne bestemmelse indeholder hjemmel til at lægge moms på licensen.

Heller ikke § 69 b, stk. 4, eller § 70 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed indeholder hjemmel til at lægge moms på licensen.

4 FORÆLDELSE

Det fastholdes, at sagsøgerne kan kræve tilbagebetaling fra 1. oktober 2007 som også anført i stævningen i BS-0446/2018 afsnit 8-8.2 (side 19-21) og i stævningen i BS-35299/2018, side 12 nederst, da tilbagesøgningskravet var suspenderet i perioden fra 1. oktober 2007 til 1. oktober 2014, jf. forældelseslovens § 3 stk. 2.

Det var udelukkende Danmarks Radio, der var berettiget til at kræve afgiftsansættelsen for den uberettigede opkrævning af moms genoptaget, jf. skatteforvaltningslovens § 32. Det var dog sagsøgerne, der - som det senere omsætningsled - bar den direkte økonomiske byrde for den uberettigede opkrævning heraf. Det fastholdes således,

at suspensionsreglen i forældelseslovens § 3, stk. 2, skal fortolkes i overensstemmelse med den videregående genoptagelsesbestemmelse på 10 år i skatteforvaltningslovens § 32, jf. § 34 a stk. 4, hvorefter tilbagesøgningskravet først forældes efter 10 år over for Danmarks Radio. Hensynet til, at skatteforvaltningslovens genoptagelsesfrist blev fastsat til 10 år, var netop, at genoptagelsesreglerne skulle harmonisere med forældelseslovens regler om suspension.

Hvis ikke tilbagesøgningskravet bliver anset som suspenderet fra 1. oktober 2007, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2, vil Danmarks Radio være bedre stillet end sagsøgerne, der faktisk betalte afgiften. Det har næppe været hensynet til samspillet mellem skatteforvaltningsloven og forældelsesloven. Derfor gøres det gældende, at der konkret foreligger de særlige omstændigheder, som beskrevet i BET 1460/2005 s. 143, der berettiger suspension på baggrund af en retsvildfarelse.

København, den 28. april 2025

For Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage

For Søren Spangsberg Ahlers

For Georg Mønniche Pedersen

Claus Holberg
advokat

Anders Julius Tengvad
advokat

Tom Kári Kristjánsson
advokat

Christian Bachmann
advokat